

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto VI - Stev. 198 (1886)

Postnina plačana v gotovini
Spedizione in abbon. post. 1. gr.

TRST, četrtek 23. avgusta 1951

Cena 20 lir

«POLITIKA» O PROTIJUGOSLOVANSKI KAMPANJI LAŽI

ŽALOSTNA SLIKA ITALIJANSKEGA TISKA

Pred dokončno izgotovitvijo zakonskega načrta za novi finančni sistem v Jugoslaviji
Maršal Tito sprejel podpredsednika Brazilije - Ernest Davies pri ministru Kardelju

BLEJ, 22. — Ernest Davies, parlamentarni tajnik za zunanje zadeve Velike Britanije je inel danes dolg pogovor s podpredsednikom vlade in ministrom za zunanje zadeve Edvardom Kardeljem.

(Od našega dopisnika)

BEograd, 22. — Nocojšnja «Politika» objavlja vest, da je general Wintonov odklonil zahtevo italijanskih iredentističnih strank v Trstu, ki so jo postavile po De Gasperi'ski listi «Gazzettino». Pri tem poudarja ugovoritev «Primorskega dnevnika», da so se iredentisti in z njimi predsednik italijanske vlade De Gasperi s svojo zahtevo po odločitvi o Trstu, kar bo brez dvoma pripomoglo porazu iredentističnih strank na oktobrskih volitvah.

List objavlja v zvezi s protijugoslovansko kampanjo italijanskega tiska članek, v katerem piše, da današnji italijanski tisk skoraj v celoti nudi zelo žalostno sliko. List poudarja, da se italijanski tisk v pomankanju dejstev, v katerih bi bil mogoč podpreti svoje zahteve glede Trsta, poslužuje zelo čistega fantaziranja tako glede Jugoslavije kakor glede STO. Nekaj italijanskih časopisov je objavil vest o nekakšnem skenču in bgu iz jugoslovanske cone STO, a naslednje dni so vsi drugi časopisi to pisanje ponotatili z dodatkom — po želji in po potrebi.

svilnih komentarjev. Neki dopisnik je šel celo tako daleč, da je svojemu listu poslal dopis v Blej, v katerem je trdil, da ljudje v Jugoslaviji zelo radi poslušajo italijanske plesne šlagerje, ker so nezadovoljni s stanjem v FLRJ.

«Pomanjkanje D'Annunzio — piše «Politika» — upravičeno torej Tina Rossija. Čuden ljudje! Pišejo takšne stvari, a hkrati govorijo o tem, kako Jugoslavija ne želi sprejeti, kar naj bi pomenilo, da ni na njih željo.

Največ današnja kampanja, ki jo vodi vseh hujša in nevarnejša, ima en sam cilj: da bi Jugoslavijo diskreditirali pred svetom, da bi jo prikazali kot držav, ki ne želi živeti v dobrih odnosih s svojimi sosedi; po drugi strani pa bi hoteli prepričati normalizacijo odnosov v tem delu sveta. Ta cilj ima tudi politika in propaganda Kominforma. Ta cilj ima kratke noge. Obnočje, ki ga doletela ista bedna usoda.

Nekateri novih zakonov bodo-galovnega sistema v Ju-goslaviji so že v dokončni rešitvi. Kmalu jih bodo dali v delovni kolektivni v raz-pravi. V novem finančnem sistemu je predvideno samo-odno finančno poslovanje go-spodarskih podjetij. To poslo-vanje bo dovedlo do drugačnih odnosov med podjetji in ban-kami, kar bo sistem kreditira-cije dal podjetjem samostojno in neodvisno. To seveda ostaja odvisnost gospodarskega načrta, ki je bila nujna, ker so podjetja upravljali državni organi. Ta od-visnost se izražala v tem, da je največji del dobička podjetja odhajal v okvir proračuna, a od ku so se krile izdatke. Od sedaj pa bodo podjetja vnašala v proračun samo del svojega dobička za kritje splošnih in posebnih izdatkov in fondov.

Večji del akumulacije bo dan podjetjem. Prav tako bodo po-dlejane cene za svoje proizvode po-metnem ko bo država odredila cene samo surovinam in v zvezi z zaoblavljanjem pogajanj o Kesongu je geografska revija «Mednarodna politika» objavila zanimiv komentar, ki odziva globlje razloge za tega pot do premirja na Koreji.

Pri pogledu na zemljevid Ko-reje, ki kaže na položaj, na katerem se je naj doseglo pre-dolžno vlogo v tem trenutku, ki je OZN nad 38. vzpored-niko in drugi strani so pa po vzporednici, tako da je ta-ko, ki jo predlagajo pred-vodilni liniji, kot tudi črta vzdolž 38. vzporednice dejansko razporedila. Vendar do voditelja ZSR vtrajno trdi-vati, da so sovjetski predstavniki v svetovnem svetu Malik dal-je pozvali poveljstvo razgo-vovalne konferenčije četr OZN v zvezi s prenehanjem sovražnosti in razporeditvijo sovražnosti v severnokorejskih in južnokorejskih četr pristav-nej, ki dal tudi povojnik južno-

je med drugim izjavil, da je posebno zadovoljen s svojim potovanjem po Jugoslaviji tu-di glede velikega interesa bra-zilskih narodov za borbo in obrambo svobode ter neodvis-nosti, ki jo vodijo jugoslovans-ki narodi. Dodal je, da je pre-pričan, da se bodo odnosi med obema državama poglobili v smislu medsebojnega trdnega prijateljstva. Maršal Tito mu je odgovoril, da je jugoslovans-ka vlada vedno z velikim za-nimanjem in zaupanjem sledi-la poboljšanju odnosov med Jugoslavijo ter latinsko Ame-riko, posebno pa z Brazilijo.

Podpredsednik Brazilije Cafe Filho je dopotoval v Jugosla-vijo večerjati v spremstvu dveh brazilskih novinarjev in bo ostal v FLRJ pet dni. Nato bo odpotoval v soboto v Atene. Pred prihodom v Jugoslavijo je obiskal Norveško, Švedsko in Svico.

Istočasno je prisel v Zagreb predsednik belgijske senata Paul Struye kot gost jugoslo-vanske skupine evropske med-

Nov poraz iredentistov

Nadvse pesimistični komentarji Wintonovega odklonilnega odgovora iredentistom. Predvidevanje slabih volilnih rezultatov, ki bodo imeli hude mednarodne posledice za iredentiste

MILANO, 22. — Tudi danes je glavni predmet vsude itali-janskega tiska vprašanje odo-žitve letošnjih oktobrskih vo-litev v Trstu, ki ga je sprožil De Gasperi s svojo izjavo iz ki je naletela na odtujen od-klon s strani generala Winton-ov, s čimer so iredentisti z De Gasperijem na čelu doži-vel nov poraz.

Ta poraz se trudijo prikriti zlasti glasila demokratizirane stranke in njih javno glasilo v Rimu «Il Popolo» se jezi na tiste, ki so dali «zadnjim De Gasperijem» izjavo, glede tržaškega vprašanja napenjo razlogov, češ da De Gasperi odtujitve ni zahteval, temveč da je le dejal, da bi bila odtuj-itve dobrodošla, ter da je predlagal le nujnost sestave enotne italijanske liste Sv. Justa.

Glede možnosti takšne liste pa vlada med političnimi opa-zovalci mnenja, da bo med ta-ko imenovanimi italijanskimi strankami sestava te liste zelo težka. V splošnem pa je pisa-nje vseh listov zelo pesimi-stično glede volilnega rezul-tata. List «Mattino» iz Neapla piše n. pr.: «Predvideni razvo-j je vsaj za sedaj negativen, in pa izključeno, da bodo na kongresu Partito Socialista della Venezia Giulia odstopili

«V tem je» — poudarja «Corriere della Sera» — največja nevarnost, da nacionalnega in mednarodnega stališča pri-ljudnih tržaških volitev in zaključuje, da je v vsakem primeru potrebno pomiriti takšne potrebe strank z višjimi nacionalnimi potrebami in naj-ti za to potrebno formulo.

Kominformosovo glasilo «A-vanti» in «l'Unita» ter druga prav tako posvečajo mnogo prostora komentarjem Winton-ovega odgovora. «l'Unita» objavlja o tem članek na prvi strani, ki očito služi za čiste-lje v Italiji, drugi članek pa samo v tržaški izdaji na četr-ti strani, ki je namenjen tržaš-čim čitateljem; oba članka sta si v nasprotju. Prvi poudar-ja, da vodi De Gasperi politi-ko samorazpustitve in nacional-nega despotizma in da se ve-dno ni povedal, kako misli njegova vlada rešiti tržaško vprašanje, pri čemer poudar-ja list, da so kominformisti pa-šli iredentisti od De Gasperi-ja. V tržaškem članku pa se poudarja, da je demokratizirani strah pred volitvami pri čemer pa prihaja članek, da bo čudnega zaključka, da ob-našanje italijanskih strank pod-pirajo anglo-litovske načrte za etnično eradicirali STO.

Glasilo Nemiljeve, socialisti-čne stranke poudarja v svojem komentarju, da je unione sa-lara doživela poraz ter objavl-ja dolga članek šefu svoje trža-ške podružnice Salva Teinerja, v katerem se najavlja, da bo PSI v Trstu nastopila z lastno listo, s katero bo edilemo Italia o anti-italija postavila realistič-no, tako da se ne bo nikoli mo-gel izogniti odgovornosti, pri čemer poudarja, da je tržaška PSI «dina prava in resnična italijanska stranka v Trstu».

Zanimivo je, da tudi komin-formisti Teiner v svojem član-ku predvideva, da bodo na vo-litvah pridobili zelo mnogo in-dependentisti, ter da bodo na-cionalistične stranke dobile ko-ričaj 50%.

Iz vsakega tiska je torej raz-vidno, da se italijanski ireden-tisti zelo dobro zavedajo, da so doživeli v svoji za-hvatni po odlaganju volitev na volitvah iz leta 1948, da komin-formisti z izrazitimi nacionali-stičnimi strankami ne delujejo vneto tekmujejo, kdo bo imel večje zasluge za priključitev STO k Italiji.

A. P.

STOKES PREKINIL POGAJANJA IN SE DANES VRNE V LONDON

Harriman bo odpotoval čez nekaj dni - Nova seja angleške vlade - Nemški strokovnjaki za iransko petrolejsko industrijo?

TEHERAN, 22. — Voditelj britanske delegacije v Teheran Richard Stokes je nocoj sklenil prekiniti pogajanja z Iranom o petroleju in vrniti se v London.

Ministrski predsednik Mossad-deh je danes zaprosil za po-daljšanje roka za odgovor ir-anske vlade, ki je bil Stokesu izročen ob 19. uri po krajevnem času.

Mossaddeh je osebno izročil Stokesu nov perzijski predlog. Navzven je bil tudi Harriman. Po sestanku je Mossaddeh iz-javil: «Izročil sem novde predlo-ge in Angleži niso z njimi spo-rijazni. Nismo mogli sprejeti britanske zahteve, saj se v A-badnu menjuje angleški ravnatelji, nato je Stokes sporočil, da je jutri zapustil Perzijo. Ze-lo mi je tega žala».

Stokes pa je izjavil: «Manjka vlada podlaga za nadaljevanje razgovorov. Bistveno vprašanje je, zamejati redno proizvodnjo petroleja in zaradi tega je po-trebno določiti angleškega ravnatelja, moram na žalost pri-ti do zaključka, da nimam dru-ge možnosti, nego da se takoj vrnem v Anglijo. Predložil pa sam Mossaddehu, da bo britan-ska vlada v vsakem trenutku pripravljena obnoviti pogaja-nja, če bo predlagal sprejem-ljivo rešitev».

Mossaddeh je perzijski od-govor izročil Stokesu po izdani seji iranske vlade in mešane parlamentarne komisije za petrolej.

Na današnji tujerjni izdani seji senata je Mossaddehova vlada dobila zaupnico in prav tako na seji poslušne zbornice, Mossaddeh je v svojem go-voru, ki ga je prečital finančni minister, izjavil, da ni mogel sprejeti Stokesovega predloga za anksko vodstvo v Abadnu, ker mu ni Stokes dal po-jasnili, kakšne pravice in odgo-vornosti bi to vodstvo imelo. De-jal je tudi, da je Stokesu predlagal vodstvo, ki bi ga se-stavljali en Britancev, en Per-zijec in en mednarodni strok-ovnjak, češar pa Stokes ni sprejel.

Med citiranjem Mossaddehove-ga govora so prešli Stokesov

nik Attlee je danes predse-doval izredni seji ministrskega sveta. Politični krogi so mnenja, da so ministri ponovno govorili o vseh možnostih, ker ni bilo še jasne odgovora iz Teherana. Zvečer so ministri spredili vse potrebno, da se za-jamči nagla izpraznitev britan-skih strokovnjakov in njih-ova zaščita v Abadnu.

Iranski konzul v Hamburgu Abdul Fossef Meftah je danes izjavil, da se je število nemških strokovnjakov, ki so ponudili svojo službo v iranski petrolejski industriji, znatno zvišalo. Dejal je, da se je pred dvema mesecema javilo na konzulat 50 specialistov. «Šte-vilo prosilcev znaša sedaj 300», je dejal konzul, ki je pripom-nil: «Moja vlada se ne bi ob-tavljala sprejeti to sodelovanje, če bi Anglija odpoklicala svoje specialiste».

V nemških pristojnih krogih so se izjave povzročile presene-čenje. Poudarja se, da v Nem-čiji ni sedaj brezposelnosti med raznimi strokovnjaki. Zato dvo-mijo v sposobnost specialistov, ki so se prijavili iranskemu konzulatu, in so mnenja, da je gre verjetno samo za delavce in uradnike, ki naj bi prihajali iz Vzhodne Nemčije in ki so se-daj brezposelni.

Povišanje cene žitu v Franciji

PARIZ, 22. — Francoska vla-da je danes določila novo ce-no žitu, kar bo povzročilo zvi-šanje cene kruha.

Nova cena žitu, ki so ga lan-ko leto plačevali po 2800 fran-kov, bo klica 3000 frankov za sto, kakor je to zahtevalo od Plevenove vlade združene pri-delovalce pšenice. Pleven sku-ša preprečiti zvišanje cene kruha s precej zapletenim po-stopkom izračuna davčnih obre-

Predstavnika zunanjega mi-nistrstva je izjavil, da se je Francija pogajala in se je po-gajala o posojilu 30 ali 40 tisoč-ton pšenice, ki naj bi ga po-sodila Nemčija, Italija ali druge sosedne države. Ta posojila bi vrnili v naravi, takoj ko bi

spravili francoski pridelek, ki bo za osam ali deset odstotkov nižji od lanskega, zaradi velikega polneta državnega sklada, vendar pa bo Francija še nekaj stolet za izvoz.

Francoski zunanji minister Schuman je danes v senatni komisiji za zunanje zadeve iz-javil, da je Francija zavračala govori ter velikih v Washing-tonu vtrajala na stališču, da nemška oborožitev ne sme pri-vesti do ustanovitve nemške narodne vojske na razpolago nemški vladi. Francija bo skušala doseči, da se sprejme nje-nov zakon o evropski vojski.

Glede načrta, ki nosi nje-govo ime, je Schuman izjavil, da dvomi, da bo lahko odoben pred 18. oktobrom. Medtem pa bo Francija posredovala za po-stopno spremembo organov mednarodne oblasti za porje-je, novi nadzorovani sistem. Hkrati bo Francija nadaljevala dekretizacijo svoje jeklarske in premogovne industrije.

Obnovitev pogajanj med ZDA in ZSSR o medvojni ruskih dolgovi

WASHINGTON, 22. — Po-novno, so se začela pogajanja med ZSSR in ZDA o poravnavi sovjetskih dolgov, ki izhajajo iz ameriških medvojni in povojnih dobav po zakonu o posojilu in najemu. Po seji je ameriški delegat izjavil, da Ru-si še vedno neče vrniti 60 milijard dolarjev, ki so jih jim po-sodili Amerikanci med vojno, in trdijo, da je vlada ZDA ob-ljubila, da bodo te ladje njih-ove. Poleg tega da jih danes ni več 60, temveč samo 498, ker so ostale postale žrtve vojnih operacij ali nesreč.

Vendar se zdi, da je sovjets-ka delegacija zavzela nekoliko spraviljevalne stališče. Sovjetski predstavnik Boris Karavajev je izjavil, da sovjetska vlada ne smatra ekot dokončenosti vo-to 240 milijonov dolarjev, ki jo je spomladu ponudila. Kot zna-ko, zahteva vlada ZDA 800 mi-lijonov dolarjev. Karavajev je tudi obljubil, da bo ZSSR do konca novembra vrnila dva je-dolomilca, katerih vrnitev ob-ljubila Moskva že dve leti.

Ugoden pa ni niti za voditelja ZSSR. Danes, po neuspeli in-tervenaciji na Koreji, Kitaj-ke pogaja za prekinitev so-vražnosti. Kolikor pa je v ni-ke kaj zavajanja vrednem polo-žaju v svetovnem okviru, ima vendar v odnosu do ZSSR ne-kateri prednosti. Kitajske čete so tiste, ki dajejo odpor silam Severne Koreje. Ruska diplo-macija se tega dejstva gotovo zaveda.

Se predno so Kitajci odgo-vorili na vprašanje, kakšno stali-šče bo Kitajski zavzela do raz-govorov za prenehanje sovraž-nosti, je severnokorejska vlada, je proglasila: prvi cilji pogaj-anj morajo biti — prenehanje sovražnosti in umik vseh tu-jih čet s Koreje.

Pa čeprav je to bilo v prvi vrsti na Kitajci obdobju ost-Umik vseh čet pomeni: Kitajci so odigrali svojo vlogo, zdaj se na odru pojavljajo ruski etrokovnjaki, ki bodo nudili Ko-reji abratko pomoč za obno-

O iredentističnih "razlogih,"

Brez dvoma je vsa tržaško javnost včeraj in predvčerajš-njem najbolj zanimalo, kaj bo-djo predstavniki italijanskih iredentističnih strank v Trstu navedli za vzrok, zaradi katerega zahtevajo odločitev v letu 14. oktobra pred meseci sami določili. Sele včeraj niso ni-komur v Trstu ti vzroki bili znani razen tiste «temperatu-re» in emirnejskega ozračja, o katerem je govoril v svojem poštinskem domu De Gasperi. No, včerajšnji «Giornale di Trieste», pa je bil končno pri-ljuben objaviti iredentistične «razloge», ki jih je navedel v imenu teh njihovih strank: generala Wintonovega demokri-tizirani strank baron Rinaldini.

Teh «razlogov» je nič manj kot sedem.

Kakor vidimo za vse te šte-vilne «razloge» pred meseci iredentistični pravi sploh ni-so podeli in jasno je, da so se jih na hitro izmislili v teh zadnjih dneh, ko jih je zajela panika pred volilnim porazom. Prvi «razlog» naj bi bil, da občinski odbori prej niso mogli zahtevati naj se vršijo volitve spomladi, češ da ta-krat, ko jih je ZVU glede da-tuma volitev formalno vpraša-la ni bilo mogoče določiti pod drugega datuma kot v ok-tobru.

Drugi «razlog» naj bi bile volitve za pokrajinski svet, ki naj bi se vršile spomladi isto-časno z občinskimi volitvami — tudi to eniso mogla iredentisti prepredovati — za-koj ne, pa svedea Rinaldini ni povedal.

Tretji razlog naj bi bil v tem, da ne bo mogoče pripra-viti občinskega proračuna za prihodnje leto; tudi to ni bilo težko vedeti pred tremi me-seci.

Četrti in peti «razlog» naj bi bil potek mandata pokrajins-ke in občinske volilne komi-sije; tudi za to so iredentisti vedeli, ko so določali datum volitev za oktober.

Šesti razlog pa je brez dva-ma najinljivejši: iredentisti pravijo, naj jim ZVU za božjo voljo da nekaj mesecev časa, da bi pregledali volilne in-e-nike, češ da jih opozicija ob-tožuje, da so vanje upisani ti-isti, ki nimajo volilne pravi-ce!

Sedmi in zadnji razlog pa je tisti, ki jim ga je samo 24

Joy zavrača obtožbe o kršitvi nevtralnega področja

Poročilo združenega poveljstva poudarja, da incidenti pojasnjujejo vzroke, zaradi katerih so Kitajci in severni Korejci izbrali Kesong za kraj pogajanj

KESONG, 22. — Današnja seja podobaora v Kesongu je trajala dve uri in deset minut. O seji ni nobenega uradnega poročila. Podobor se bo po-povno sestel jutri.

Kakor je danes izjavil gene-ral Nudokols, ni admiral Joy, ki se je pravkar vrnil iz Tokia na Korejo, kjer se je razgovorjal z generalom Ridgwayem, prin-sele s seboj novih navodil za člane podobora.

Voditelj delegacije OZN Tur-ner Joy pa je nocoj poslal po-dietelju nasprotne delegacije generalu Nam Ilu pismo, v kate-rem odločno zavrača vse obto-žbe o kršitvi nevtralnega pod-ročja v Kesongu.

V zvezi z umorom člana kitaj-ske vojske policije poudarja pismo, da je preiskava jasno pokazala, da sile OZN nimajo kaj opraviti s tem incidentom in da na napad izvedli neredni-partizani, od katerih so bili ne-kateri v civilu. Nobenega do-kaza ni, da je skupina prišla iz nevtralnega področja, pač pa so znaki, ki opravičujejo dom-nevo, da je ta skupina delova-la že nekaj časa v notranjosti

nevtralnega področja. Glede obtožbe o obstojenju neke-ke jeppa pravi pismo, da to vo-zilo ni moglo uživati imunitete, ker ni nasprotno poveljstvo, ja-vilo prej njegov pot. Prav tako so prej podlage obtožbe o kršitvi nevtralnega področja po-zavezniki izvidniki.

Opazovalci so mnenja, da Ki-tajci in Korejci skušajo sedaj izkoristiti te dogodke, ker želijo odgovoriti s propagando na zadnja dva uspeha generala Ridgwaya, ki je dobil zadošče-lje tako glede navzočnosti ge-neralarja v Kesongu kakor gle-de navzočnosti kitajskih čet na nevtralnem področju.

In res je nocoj kitajska agen-cija «Nova Kitajska» poročala o novem incidentu. Javila je namreč, da je ob 21.30 po kra-jevnem času neko letalo OZN letelo nad nevtralnim področ-jem v Kesongu in ga obstreljevalo. Poročilo dodaja, da kitaj-sko-korejske oblasti «izbirajo podrobnosti o akciji sovraž-nega letalca».

Moskovsko radio pa je začel širiti propagando, da je Ridg-way dobil iz Washingtona u-kaz, naj za nekaj tednov zavle-že pogajanja za premirje, zato da lahko medtem konča pripra-ve za novo splošno ofenzivo na Koreji.

V enem od informacijskih po-ročilih, s katerimi glavni stan OZN od časa do časa sporoča svoje stališče o pogajanjih v Kesongu, se zadnje nasprotniko-ve obtožbe o kršitvi nevtralnega področja označujejo za «smešne». Poročilo zatrjuje, da bi bilo na podlagi pričevanj bolj logično domnevati, da so bili napadalci (če so kakš na-padalci sploh bili) skupina pristavev opozicije, ki jim je namen ustvariti ozračje napetosti, da otežijo uspeh konfe-rence.

Poročilo pripominja, da ima-jo na podlagi dogovora skrbeti za red na nevtralnem področju nasprotniki en predvsem raz-orožiti vse civilne elemente na tem področju. Ti incidenti od-krivajo vzroke, zaradi katerih so nasprotniki izbrali Kesong kot sedež pogajanj. Jasno je, da je bil Kesong izbran, zato da bi ustrahovali delegate Združenih narodov z razkova-vanjem sil. V pomanjkanju teh-ničnih vzrokov bi bilo mogo-če ovirati konferenco z vrsto postaršinskih vprašanj, ki naj preprečijo nadaljevanje razgo-vorov o važnejših vprašanjih. Poročilo pravi dalje, da gene-ral Ridgway — «če bi bil hotel» konferenco zavlačevali ne bi predlagal, naj bo ta na ladji v pristanišči Wonsan, kar bi jamčilo proti vsakemu inciden-tu. Nasprotniki pa so tisti, ki so vztrajali na Kesongu, in za-razd njih je to mesto postalo splošni simbol nezaupanja.

Današnje poročilo 8. armade kitajske vojske v zvezi s po-gajaji o vrsti spopadov, ki so bili vsi zavrnjeni, na področju Kumbina in severnozgodno od Jangu. Z druge strani pa je so-vražniški pritisk prisilili južne Korejce, da se umaknejo sever-nozgodno od Jangu in severno-zahodno od Kamsanga. Zahod-no od tega kraja je nudil so-vražniški velik odpor proti juž-nokorejskemu napadu.

Zeneza, 22. — Churchill je danes z vlakom odpotoval v Be-netke.

TROJNI INTERESI ONSTRAN 38. VZPOREDNIKA

korejske vojske. Podani so to-rej vsi objektivni razlogi za zavla-žanje že mesec in pol.

Res je, da je vojaška delav-nost onemogla na potruje in na nevarne operacije, in pa na bom-bardiranje z zraka in ladji. Prav tako pa je res, da med razgo-vori obeh strani delata resne priprave in da se medsebojno obtožujejo, da izkoristita razgo-vore za dim temeljitega pri-znavljanja ofenzivnih akcij.

Razlog za ta položaj je treba med drugim iskati tudi v dej-stvu, da oba delegata s sever-ne strani nimata istih ciljev, da se cilji voditeljev ZSSR ne kri-jejo z interesi vlad Severne Koreje, zlasti pa se je z inte-rezi kitajske vlade. Poljudaj je zelo zapleten. V razgovorih ima glavno besedo severnokorejski delegat. Ni pa težko uganiti, da je njegova vloga v odnosu do kitajskega delegata podre-jevalna. Kakšna je torej šele vloga sovjetskih sploh ne povzleže iz pogajanjih sploh ne povzleže iz pogajanjih sploh ne povzleže.

Od začetka vojne so se vloge

precej spremenile. Sovjetski voditelji, ki so Severno Kore-jo potpisili v to pustolovščino, so vse do sedaj dajali samo «so-cialistične nasvete». Materialno ZSSR v vojni ni izgubila ničesar. V rubriki «Izkušnje v njih-ovem saldu» najdemo samo iz-gubo prestiza.

Kitajska je stopila v vojno na trenutku, ko je bila za Severno Korejo izgubljiva za dejstvo, da so pogajanja dokončno prekinjena in da bi bili potrebni novi predhodni sporazumi med Veliko Britani-jo in Iranom za njihovo nade-ljevanje. Isti krog pripominja, da ne bo mogoče priti do sporazuma, dokler bo Mossa-deh ministriški predsednik.

Britanski ministriški predse-dnik je danes izjavil, da je prišlo do prekinitev pogaj-anj. Pripomni pa je, da so bi-la pogajanja je prekinjena in ne dokončno ustavljena. De-jal je, da upa, da bo mogoče po-gajanja nadaljevati in da se bo vprašanje našelo na praktični podlagi.

Angelski in ameriški krogi v Teheranu so mnenja, da so te Harrimanove izjave izraz epri-žnostnega optimizma, ter pripominjajo, da so pogajanja dokončno prekinjena in da bi bili potrebni novi predhodni sporazumi med Veliko Britani-jo in Iranom za njihovo nade-ljevanje. Isti krog pripominja, da ne bo mogoče priti do sporazuma, dokler bo Mossa-deh ministriški predsednik.

Britanski ministriški predse-dnik je danes izjavil, da je prišlo do prekinitev pogaj-anj. Pripomni pa je, da so bi-la pogajanja je prekinjena in ne dokončno ustavljena. De-jal je, da upa, da bo mogoče po-gajanja nadaljevati in da se bo vprašanje našelo na praktični podlagi.

Angelski in ameriški krogi v Teheranu so mnenja, da so te Harrimanove izjave izraz epri-žnostnega optimizma, ter pripominjajo, da so pogajanja dokončno prekinjena in da bi bili potrebni novi predhodni sporazumi med Veliko Britani-jo in Iranom za njihovo nade-ljevanje. Isti krog pripominja, da ne bo mogoče priti do sporazuma, dokler bo Mossa-deh ministriški predsednik.

Kratke vesti

WASHINGTON, 22. — AFP jav-lja, da je general Mark Arthur odklonil vabilo ameriške vlade, naj bi govoril na konferenci v San Franciscu.

NOVI DELHI, 22. — V poobla-ščenih krogih izjavljajo, da se indijanska vlada še ni odločila, ali se bo udeležila konferen-ce v San Franciscu. Tozadevni sklep bodo sporočili konec tedna.

MILAN, 22. — Karabinieri so danes našli na polju pri Dnro 7 strojnice, 3 puške, dve brozasteli, 85 ročnih bomb, okoli 5000 na-bojev ter drugi material.

BUENOS AIRES, 22. — Peroni-stična splošna zveza dela je dan-es organizirala veliko manifesta-cijo, na kateri je razglasila kan-didaturo njegove žene Evite za podpredsednico na prihodnjih vo-litvah, ki bodo 11. januarja.

Leta 1938 se "štempiharji" organizirali obisk Gregorčičevega groba

Ozidje, ki si zmožno bilo, da velepevca si rodilo, ti, ako še tako si malo, na vek se boš veliko zvalo

Slovesnost, ki je bila zadnja, zadnja julija na Vrsnem na pobudo tolminskega Muzejskega društva v zvezi z ureditvijo spominke sobe našega velikega primorskega pesnika Simona Gregorčiča, je nas primorske Slovence spomnila na dan, ko so načrtno in z naslajanjem uničevali vse naše bogate kulturne dobrine.

SPOMENIK NA GREGORČIČEVEM GROBU PRI SV. LOVRENCU

Ne bi v njem našli Gregorčičevih pesni. Češil sem Gregorčičeve pesni, ki so v letih našega vojna na poti iz tujine pred kmetički domovi razlagali grmade knjig in v kresovi naših ljudi vse bolj spodbujali na odpor proti Italiji. Gregorčičeve pesni so bile bolj klic proti rasizmu in krivici, bile so našim ljudem bodilo, da je trdno verovali v čas, ko bo naša zvezda za vedno preganila naše zemlje.

Ni ga bilo primorskega Slovence, da si ne bi želel na pesnikovo grobo, in srečen je bil, kdor je to željo lahko izpolnil. Stevine so bile skupine, ki so obiskovale griček pri Sv. Lovrencu. In prav letošnje vaje na množičen obisk pesnikovega groba in njegovega rojstnega kraja, ki ga je 10. julija skupina in nekoliko pozneje v večjem obsegu takratni vodstvom tov. Svare.

Omenim naj dogodek v Tolmnu, ko se je naš avtobus za tistem trgu, iz štiridesetih grla naša pesem in privabila na trg mnogo domačinov. "Di che ti karabinieri, ki jih je ta ne... Niso si mogli zamisljati raznorodnih organizacij od politorov, ki so odvajale zlate slovenske pesmi, ni kdo ve, spoznavamo, kakšen dopolna, brzali dalje od navdušenem odzivu stevalnih domačinov.

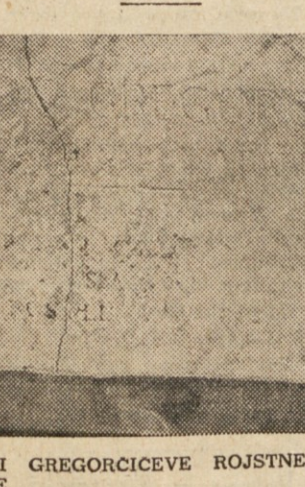
V Kamorju in prav tako tudi na Vrsnem so nas ljudje sprejeli z velikim navdušenjem. Večkrat je moral pevski zbor, ki ga je takrat vodil to Danilo Danes, s Kontovele, po zvezdah in "Najaz" in plavali na grobu pa se je vsem globoko vtisnil v spomin. Nikoli prej in nikoli potem ni naš zbor tako občutljivo dvajsetih dveh pesni kakor

"Moja velika želja se je izpolnila", je napisal neki tovariš takrat v "štempiharjski glas". "Bil sem tam v Lovrencu. Bil sem tam v številni družbi štempiharjev. Popisal sem ves izlet, a ta trenutek na grobu si komaj upam..."

Zazri sem se v rdeče nagelne, ki sem jih bil položil na grob v imenu razvočnih, štrideset nageljnov: štrideset štempiharjev! Zraven je bilo cvetje, ki so ga bile položile tovarišice. Pod grčem je Soča komaj slišno pela svojo tajno pesem, ki jo je nekdo tudi On poslušal...

Ker niso se nikjer opazili, da bi kdo podoben omenil spominsko ploščo, in tudi njena slika se redko je opazila, pripominjam, da so to ploščo v prvi svetovni vojni, ko je bilo Vrsno porušeno, sneli in jo zakopali na Libušnjem. Pri prenosu po stiri poti pa se je razbila na štiri kose. Po vojni so jo zopet vzidali na prejšnje mesto, kjer so ji fastistični kulturnosoci iz pozabljivosti priznane.

Napis na plošči je sledeč: V TEJ HISI SE JE RODIL 5. OKTOBRA 1844 PESNIK SIMON GREGORČIČ, UMLR JE V GORICI 24. NOVEMBRA 1906.

SPOMENSKA PLOŠČA NA STENI GREGORČIČEVE ROJSTNE HISE

Nastal je pogrom proti italijanskemu življenju v mestu. Mnogi razsrežljivi ljudi je grmela po ulicah in obesila ali drugje ubila vsakega Italijana, ki ga je dobila. Svoj čas sem točno vedel, koliko je bilo teh krivih ali nekrivih žrtv, danes se pa tega ne spominjam več — saj je od tega dogodka preteklo okoli štirideset let.

Ni dvoma, da so bile med pozitivnim popolnoma nedolžne žrtve, ni pa tudi nobenega dvoma za naslednje dejstvo: Od tistega dneva pokolja se ni noben izsiljevalec več pokazal živ! Ko bi zločinci bili trej ali švedli ali Culakufari, bi se smejali v pest in bi rekli, naj le podavijo Lahe, mi bomo izsiljevali naprej. Izsiljevanje pa je takoj prenehalo in to dokazuje, da so prebivalci Filadelfije imeli preneto dober nos.

OZIDJE, KI SI ZMOŽNO BIL. DA VELEPEVCA SI RODILO. TI, AKO SE TAKO SI MALO. NA VEK SE BOS VELIKO ZVALO.

PREJELI SMO: Les. Revija za lesno gospodarstvo, Leto III, št. 6. 1951, Ljubljana. Hrvatsko kolo. Tromesečni časopis. Izdaje Matica Hrvatska, Zagreb. — Leto IV, št. 3-4. S to številko je zaključen IV. letnik. Urejevalci so: I. in II. zvezek Joža Horvat, Slavko Korlar, in Gustav Krklec, III. in IV. zvezek Joža Horvat in Gustav Krklec.

Commercial information of the Yugoslav Chamber of commerce. Nr. 7, Beograd, 1951. Predrag Vranicki, Prilozi problema društvenih nauka, Matica Hrvatska, Zagreb, 1951.

Obtoženi so nadalje krivili zaradi tega, ker so eizkrivili patriotizem množice organizirani varšavske vstaje, ko izdaja poljske reakcije in njihov angloameriški gospodarje, ta ne je »diverzantski akt proti poljskemu narodu«, temveč tu, ki »proti sovjetski armadi, ki je pripadala Poljski popolno osvoboditelj izpod hitlerjevske jarmaj«. Njihovo delo bi moralo dovesti »do ustvaritve režima v jugoslovanskem vzorcu z vsemi epiteti, ki sledijo za imenom Jugoslavije«.

General Marijana Spihalskega, ki ga obtožnica najbolj bremeni, ni med obtoženimi na procesu.

Kdo je Spihalski? Ko je izbruhnila vojna, je bil z onimi predvojnimi komunisti, ki so takrat od prvega dne sprejeli borbo proti okupatorju. Kmalu je postal predsednik skupine »Zveze osvobodilne borbe« in vodja njenega vojskega odseka. Čim se je organizirala Poljska delavska stranka, je on privedel vanjo svojo skupino. Centralni komite Poljske delavske stranke poveri Spihalskemu, da uvede narodno gardo. Bil je tudi prvi šef njenega štaba. Ko se je ustanovila ljudska armada, je postal Spihalski član njenega glavnega štaba. Po osvoboditvi je Spihalski član politbiroja Poljske delavske stranke, pomočnik mi-

CERKEV SV. LOVRENCA NA LIBUŠNJEM, KJER JE POKOPAN SIMON GREGORČIČ

VARŠAVSKA VSTAJA PRED SODIŠČEM

Proces proti višjim poljskim častnikom naj bi opravičil protipoljsko politiko Sovjetske zveze že za časa vojne

Včeraj smo na tem mestu pokazali, kako si je SZ Poljsko popolnoma podredila na gospodarskem področju, nato pa se prevzela vse odločanje v njeni notranji in zunanji politiki. V današnjem članku pa bomo spoznali, kako morajo Poljaki nositi krivdo za grod ravnanje SZ s Poljsko, med vojno.

Po žuganju Molotova poljskemu narodu v njegovem varšavskem govoru se je pred vrhovnim vojnim sodiščem v Varšavi zasedel 31. julija proces proti vodstvu diverzantsko-spihalske organizacije. Na zatožni klopi so se znašli trije brigadni in en divizijski general, trije polkovniki, en major in en bivši pomorščak. Obtoženi so bili, da so leta 1939 »soočevali« Poljsko buržoazijo pri predaji poljskega naroda hitlerjevskim zavajevalcem.

Obtoženi so nadalje krivili zaradi tega, ker so eizkrivili patriotizem množice organizirani varšavske vstaje, ko izdaja poljske reakcije in njihov angloameriški gospodarje, ta ne je »diverzantski akt proti poljskemu narodu«, temveč tu, ki »proti sovjetski armadi, ki je pripadala Poljski popolno osvoboditelj izpod hitlerjevske jarmaj«. Njihovo delo bi moralo dovesti »do ustvaritve režima v jugoslovanskem vzorcu z vsemi epiteti, ki sledijo za imenom Jugoslavije«.

General Marijana Spihalskega, ki ga obtožnica najbolj bremeni, ni med obtoženimi na procesu.

Kdo je Spihalski? Ko je izbruhnila vojna, je bil z onimi predvojnimi komunisti, ki so takrat od prvega dne sprejeli borbo proti okupatorju. Kmalu je postal predsednik skupine »Zveze osvobodilne borbe« in vodja njenega vojskega odseka. Čim se je organizirala Poljska delavska stranka, je on privedel vanjo svojo skupino. Centralni komite Poljske delavske stranke poveri Spihalskemu, da uvede narodno gardo. Bil je tudi prvi šef njenega štaba. Ko se je ustanovila ljudska armada, je postal Spihalski član njenega glavnega štaba. Po osvoboditvi je Spihalski član politbiroja Poljske delavske stranke, pomočnik mi-

Po dveh letih je to prva službena vest o tem, da je aretiran visoki državni in partijski funkcionar, Nato pa Spihalskega naenkrat pripeljejo v sodno dvorano kot pričo, ki priznava, da je bil v Varšavi, ko je izdal ukaz, kar ga obtožnica obremenjuje, čeprav ga se ne postavlja na zatožni klopi. Očitno je, da je dvesto let pripravljeno žrtve opravilo svoje.

Ko je bil 6. aprila 1949 razrešen dolžnosti pomočnika ministra narodne obrambe in imenovan za ministra za obnovu, ni bilo izdano nikakršno obvestilo. Ko pa je bil na IV. plenumu CK Zedinjene poljske delavske stranke — od 11. do 13. novembra 1949 — obnemem Gomulko izključen iz CK, je komunikacija CK sporel tole: »Odstraniti tovariša Spihalskega iz CK ZPDS in mu odvzeti pravico, da bi bil v katerem koli partijskem forumu zaradi tega, ker je, kot so to dokazala dejstva, odkrila v zadnjem času, kako v svoji partiji in državni delavnosti kakor za časa okupacije tako tudi po osvoboditvi kaznivo politično zaslepljenost, ki je izhajala iz zgrešenega oportunističnega in nacionalističnega stališča, kar je onemogočilo, da se je na odgovorna mesta prikladala sovrana agencija, ki je delala proti revolucionarnemu gibanju in proti poljskemu ljudstvu v korist tujih obveščevalnih služb in zaradi tega, ker tovariš Spihalski ni pomagal partiji, da bi se ta sovrana agencija pravčasno odkrila.«

Izključitev Spihalskega iz CK je seveda prinesla s seboj tudi njegovo odstranitev s položaja ministra in od tedaj se je izgubila sled za njim.

Meč zaslišanjem opozarja tožilec prvega obtoženca na tem procesu, generala Stanisława Tatarsa: »Marijan Spihalski, ki je bil v Varšavi, ko je izdal ukaz, kar ga obtožnica obremenjuje, čeprav ga se ne postavlja na zatožni klopi. Očitno je, da je dvesto let pripravljeno žrtve opravilo svoje.«

Obtožnica pripisuje obtoženim, da »so sodelovali v buržoaziji pri predaji Poljske fašističnemu zavajevalcu. Nevzdržnost te obtožbe pa ni težko dokazati. Leta 1939 je dobil Hitler za svojo zavezovalno politiko v Evropi kot partnerja SZ. Ko je Hitler prepričeval grofa Ciana, da napad na Poljsko ne bo izval spopada tujih oblik v Evropi, mu je sporel, da »ruski nikdar ne bo posevala v korist Poljske, ki jo prezira iz dna duše. Za tem so sledila dejanja. 23. avgusta 1939 je bil podpisan dogovor Ribbentrop-Molotov. Osem dni pozneje je Hitler napadel Poljsko z zapada. 17. septembra pa je po dogovoru s Hitlerjem prišla na poljsko vzhodna ozemlja. SZ »osvobodljena« ozemlja je SZ deportirala okrog 1 milijon 230 tisoč poljskih državljanov; za

večjim delom teh se je izgubila vsaka sled. V trenutku, ko so se fašistične armade umikale z zasedenih ozemelj, se je prebivalstvo Poljske, ki je bilo v nizu herojskih osvobodilnih podvigov poljskega naroda skozi stoletja predstavljalo, se eno epopejo golosrski, sirađani, izmučeni, toda polni odločnosti so prebivalci Varšave 63 dni vodili borbo proti do bro oboroženim fašističnim edincem in pri tem je več deset tisoč upornikov darovalo svoje življenje v želi, da prispevajo k osvoboditvi svoje dežele in k zmagi fašizma.

Moskva ni hotela, da bi pri osvoboditvi Poljske imel svoj delež guberni narod — ona je hotela gubernijo in ne svobodo Poljske. In zato je poveljstvo sovjetske vojske pred Varšavo zajelo in deportiralo poljske oborožene odrede, ki so šli na pomoč upornikom.

V tem času je v predmetni Varšavi doživljal Konstantin Rokosovski neronska vznemiritev, ki je gledal pred seboj Varšavo v plamenih in čakal, da se vstaja likvidira.

Pod njegovo zaščito so današnji upravitelji Poljske — marionete — govorili: »V Varšavi ni borbe! Sedaj pa, ko je ta trditve postala nevezdržna in ko je bilo treba varšavsko vstajo priznati kot zgodovinsko dejstvo, je pred sodiščem varšavske vstaje, da bi s tem opravičili čisto navadno pravico SZ do varšavskega ljudstva, ki je umiralo, medtem ko je v neposredni bližini stala armada Rokosovskega, ne da bi prišla na pomoč.

Obtožencem tudi pripisujejo, da so delali za zmagajočo posebne oblike »hitlizišma« v Poljski. Okrožniki so se z izkušnjami na podobnih protijugoslovanskih procesih v drugih komunističnih državah so v Poljski odstopili od prakse, da bi

Proslava Tavčarjeve stoletnice

28. avgusta 1851 so je v Poljanah nad Škofjo Loko roditeljske krognice, cvetja v jeseni in drugih del

Konec februarja so sklenili škofjelški prosvetni delavci, da bodo praznovali 100-letnico rojstva pisatelja-rojaka Jovana Tavčarja. Organizacija proslave je prevzel poseben odbor, ki se je povezal z nekaterimi kulturno-prosvetnimi društvi in Slovističnim društvom in z Društvom slovenskih književnikov v Ljubljani. Za pokrovitelja proslave je naprosil predsednika Prezidijske ljudske skupščine LRS Josipa Zihnerja, prof. dr. Antona Slodnjaka, predsednika Slovističnega društva, Franceta Bevka, predsednika Društva slovenskih književnikov in druge javne in kulturne delavce.

Priprave za proslavo trajajo že pol leta. V pisateljevem rojstnem kraju Poljanah in v Škofji Loki pripravljajo, poleg drugih prireditev, po eno uprizoritev dramatičnih Tavčarjevih del. Vse predstave bodo na prostem. Jedro proslave bo slavnost na pisateljevem rojstnem domu v Poljanah.

Uvod v slavo je premiera Tavčarjeve »Visoke krognice« v soboto 28. avgusta v Škofji Loki. Roman je dramatičnega je Marija Vera, tokrat pa bo prikazan v priredbi in režiji Poldeza Polenca. V nedeljo 26. avgusta dopoldne bo v Poljanah na Tavčarjevem rojstnem domu spominčastvenost s slavnostnim govorom književnika Franceta Bevka in s kulturnim programom. Po kosilu bo na pisateljevem grobu na Visokem kratka komemoracija, nato pa

v Poljanah predstava Tavčarjevega »Cvetja v jeseni« po dramatičaciji Osipa Sesta. Na obletnico pisateljevega rojstva, 28. avgusta, bo slavnostna predstava »Visoke krognice«. Zadnji dan Tavčarjevega tedna, v nedeljo, 2. septembra pa bo iz Poljan množični izlet v kraje Tavčarjevih poevstev.

V Tavčarjevem tednu bo odprt tudi Škofjelški muzej, ki ima poleg drugih zanimivosti lepo urejeno Tavčarjevo sobo in sobo visokih Kalanov. Tu je med drugim pisateljev pisalnik, deli rokopisov, knjižna omara z Visokega, razne slike, spalnica Kalanovih itd. Hkrati pa v Mestni ljudski knjižnici odprta razstava Tavčarjevih leposlovnih spisov.

V zvezi s Tavčarjevo obletnico bodo izdale založbe nekaj novih izdaj Tavčarjevih spisov. Pri Mladinski knjigi bo izšla ilustrirana izdaja »Visoke krognice« v velikem formatu, v izdaji Kmečke knjige pa zbirka novel »V Zali in Kuzovici«. Najbolj pa se bo pisatelju oddolžila Državna založba Slovenije, ki bo v zbirki slovenskih klasikov pričela izdajati Tavčarjevo Zbrano delo z redakcijo Marije Boršnikove.

Brb. Sedem opernih premier v Ljubljani prihodnje leto

Ljubljanska opera bo v prihodnji sezoni uprizorila poleg oper, ponovitev iz prejšnjih sezon tudi sedem premier. Med novo našudiranimi opernimi deli so Puccinija La Bohème, Nižava od D'Albera, znana Sutermajerjeva opera Romeo in Julija, Verdijev Falstaff, Rossinijev Seviljski brivec, Andrej Čajkovski opera, ki je uglašil Giordano, ter Čajkovskega opera Pikova dama.

Maribor bo v najkrajšem času dobil umetniško galerijo, za katere ustanovitve so dozorele vse priprave. V kratkem bodo začeli tudi adaptirati poslopje v Orodni ulici, ki je namenjeno za sedež novi galeriji. Mariborska umetniška galerija bo velikega pomena za populariziranje likovne umetnosti v severni Sloveniji, obenem pa bo pripomogla tudi k razvoju sodobne likovne umetnosti in tem kulturnem krogu.

Univerza v Denverju, Kolorado, je uvedla nov častni doktorat, ki bo najvišja počastitev, katero lahko, podeli univerza. »Doctor of Public Services« bo lahko postal tisti, ki si je pridobil izredne zasluge za človeštvo.

Metropolitanski umetniški muzej v New Yorku je nagradil s častno nagrado svetega glavnega fotografija Edwarda Milisa, ki je v 50 letih svojega službovanja pri muzeju napravil na tisoč 50.000 kopic posnetkov in 7.000 diapozitivov. Fotografije muzejskih umetnin razdeljujejo po vsem svetu. Fotografski oddelki muzeja, ki so ga ustanovili leta 1894, ima v svojem arhivu nad 400.000 negativov.

Metropolitanski umetniški muzej v New Yorku je nagradil s častno nagrado svetega glavnega fotografija Edwarda Milisa, ki je v 50 letih svojega službovanja pri muzeju napravil na tisoč 50.000 kopic posnetkov in 7.000 diapozitivov. Fotografije muzejskih umetnin razdeljujejo po vsem svetu. Fotografski oddelki muzeja, ki so ga ustanovili leta 1894, ima v svojem arhivu nad 400.000 negativov.

Svet izseljencev

Prebivalci Slovenske Benečije. Je so vedno hodili tudi po svetu za delom; pri tem so se lotili kakršnega koli dela, samo da bi zbrali nekaj božjakov do takrat, ko bi se ob koncu leta vrnili na svoje domove, na svojo zemljo, ki jih sama ne more preživeti.

Bile so to puške začasne selitve v vse dežele Evrope; od Francije pa tja daleč na Vzhod. V vseh teh deželah so Benečani našli možnost za delo, od Posarja na del industrijskih pokrajin Nemčije, kot kmetiči delci na kmetijskih posestvih (in še zdaj se radi spominjajo tamkajšnjega načina obdelave zemlje), delali so v češki industriji, selili so se pa tudi v Slovenijo, kjer so našli delo v Kranju in na Jesenicah, in še naprej na Hrvaško, v Slavonijo in v vse naprej tja do Madžarske in Rumunije, delali so celo pri sibirski železnici. Zlasti o bivanju v Sibiriji radi pri. povedujejo, če med starimi še naletiš na koga, ki je bil tamkaj, kajti to je verjetno najbolj zanimivo od vsega, kar imajo povedati. V veseljem kažejo fotografije iz tiste dobe, z značilno kapo iz kožuhovine na glavi, oblečeni kakor je treba za sibirski mraz ter oboroženi za vsak primer, da bi se bilo treba, ba braniti pred napadi volkov.

Pa tudi čez morje v Ameriko, v Afriko, v daljne azijske dežele in celo v Avstralijo je zaneslo Benečane, bodisi, da so tam ostali za vedno, ali pa da so tam s prisiljajočim zaostno vsoto denarja, s katero so se vrnili in rešili domolov, megle kaj popravili ali dokupili. Lahko se reče, da ni vasi, ki se ne bi mogla pohvaliti, da so njeni sinovi vsaj na starih kontinentih.

Ce je svojčas Benečane najbolj privlačevala Srednja Evropa, pa jih je v modernih časih še mnogo v Vzhodno Afriko ali v Libijo. Tudi o svojih izkušnjah v Afriki vam znajo ti ljudje povedati marsikaj. Včasih se zdi, kakor da mlajši nočejo zaostajati za stariji v pripovedovanju čudovitih zgodb, ki so jih doživeli v tujini in zato seveda povedo večš tudi tako zlahka verjeti. Kljub temu pa mlajši s svojimi zgodbami le ne žanejo pri poslušateljih uspehov, kot nekoč tisti — časi so se spremenili in o današnjem svetu je vsi kaj vedno bodisi iz časopisov, iz knjig ali drugače. Iz pripovedovanja starih pa se vedno sliši kaj posebnega, češar se čemo ni več in kar se nikoli več ne povrne.

Sedaj pa je tak svet izseljencev skoraj mrtel. Sedaj spominati ni več videti toliko žena, ki bi s kovečkom v rokah spremljale svoje može na postajo, da jih ob odhodu pozdravilo do povratka v jeseni. V glavnem odhajajo sedaj možje, ki se drvariti, toda ne tako zelo daleč. In kakor je bilo nekdaj bridkega v teh vsakoletnih selitvah, je vendar za uboge Benečane sedaj še težje, ko morajo iskati kako majhno delce, kaj zasilegna, in se tolažiti z upanjem, da bodo prišli novi časi tudi zanje, ki ne zahtevajo drugega, kakor da bi mogli delati v miru; časi, ko bi lahko svobodno kot nekoč hodili po svetu ter iskali delo, ki bi ga našli, kjer je, ko se ne bi več govorilo o mejah, o dovoljenih številnih priseljencev in ko se jim ne bi z raznimi modrovanji odrekalo delo, kakor je.

M. A. J.

FRANCE MAGAJNA

Jugoslaviji očitajo dobrikanje tisti, ki jim je dobrikanje, prilizovanje in beračenje skoraj poklic

(V Trstu je v tistem času stal en ananas dvajset lir). Lečili pa smo se od Azorčanov kar najboljše volje. Se danes jim želimo vse dobro.

V Alžiru — mesto v severni Afriki, ki je prestolnica francoske kolonije istega imena — je bil naš prihod tudi zelo malo opazen. Francoski živeli nas ni niti pogledal. Nekaj prodajalcev razglednic je šlo za nami in nam ponujali slike prekrasnih žen, ki so bile bese do vratu, v ostalem pa smo imeli opravka le z nadležnimi in razcapanimi arabskimi dečki, ki so nam tudi vsiljivo ponujali drugačne pikantne »specialitete«, brez dvoma produkt Francije same. Krenili smo v arabski del mesta, kjer nismo mogli opaziti drugega kot umazanost in veliko uboštvo. V juliju in pod afriškimi soncem je bila vročina neznoša. Napoli koli ljudi so ležali v sencah hiš kar na ulicnem tleh. Marsikje je bilo treba stopiti čez tega ali onega zapanca, če si hotel iti naprej. Prav nihče se ni zmenil za nas. Čim naprej smo pobeželi od tod v civilizacijo, da smo si v kavarni zopet ozvalili zvočne piščalke z vrčki ravnice.

Ko smo se pa približali Neaplju — takrat pa honsna sinu Apeninskega polokola! Od daleč smo najprej zagledali znameniti Vezuv. Nič kaj ponosit se nam ni zdel. Visok stožast hrib in iz njegovega vrha se je dvigal ovek stebreček dima. »Kaj to je tisti slavni Vezuv?« me je vprašal prijatelj Berger. »Saj je viden, kakor da bi oglašil pravkar zapetil novo kopo.«

Seveda, z deset ali več kilometre oddaljenosti je bilo res tako videti, ko bi pa stali na robu njegovega žrela, bi do

tega fajfara gotovo dobili večje spoštovanje.

Parnik je počasi drsel proti pristanišču. Stroji v njegovem dvorbu so drug za drugim umirali in je zagon je gnal plavajočo težino naprej.

Se kilometer pred obalo nas je pozdravila prva reprezentanca slavnega mesta; nagdi dečki so nam prilivali napotni in se z kateri prijeli železnih plošč, s katerimi je bil parnik obit. Drug čez drugega so vpili na nas, ki smo gledali z vrha na ne dvoživke, in prosili, naj jim vržemo novce v vodo. Ampak ta novce da mra bit »solito bianco« in ne bakrene. Eden ali drugi jim je vrge v vodo ameriški »dajma« (deset centov) ali »enikela« (pet centov). In ti dečki so plavali za njim v globino, se tepli med seboj kot delfini, in ko ga je najspretnjši (ali najstrovejši) ujel, ga je zmagovito prinesel v ustih na površje. Ostali so seveda srečnega zmagovalca zmerjali z najbolj slikovitimi besedami napo, litanskega vokalarija. Toda to je bila le predigra. Glavna predstava se je začela šele tedaj, ko je parnik obstal ob pomolu.

Ne na desetine, ampak resnično na stotine pobahnjanih in porokevčnih ljudi (sami možki) je stalo tam in čakalo našega prihoda. Ze v naprej so nam s kralavanti in z bergljani mahali v pozdrav. In ko je parnik končno ob obalnem zidu pristal, se je začelo to, kar imenujemo romanopisni »spandemonium«.

(Nadaljevanje sledi)

Kako se mi dobrikamo Američanom

fašistična »era« že začela živeti, ki je enooki in od vlačug izmozgani d'Annunzio že dokopal svoj junaški čin na Reki.

Parnik, ki nas je vozil, se je imenoval »President Wilson«. Dva dni po odhodu iz New Yorka smo opoldne pri kosilu dobili na vsaki mizi nekaj izvodov enolistne liste, ki je bil tiskan v angleščini in je prinašal novice iz sveta. Tretje, četrto in peto v nadaljevanju smo ta bilten dobivali tiskan v italijanski. Ker smo angleščino vsi kolikor toliko razumeli, italijansko pa ne, smo pri komisariju na parniku protestirali in svetovali naj italijanske izvedbe biltena delijo italijanskim potnikom in tistim, ki jih želijo, nam pa, ki italijanske ne znamo, naj se naprej izskajo bilten v angleščini. Prav vljudno smo prosili in bili prepričani, da nam bo ugodil. Pa je kar na kratko opravil z nami.

»Zdaj se v Italiji in ne več v Ameriki. V Italiji govorimo v italijanski. Kdor nas ne razume, naj se nauči!«

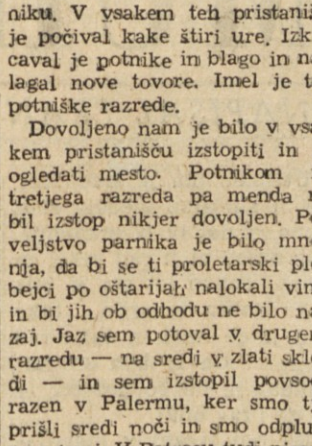
Podel sovizinitel. In vsi — od najmanjšega kamerlerja do tolikaj v kantini — so znali ob vsaki priložnosti poudariti svojo italijanstvo, pa so navzle temu narodnostnemu ponosu le vedno menali roke in čakali, kdaj jim bo kot bakšiš padel na dlan ameriški dolar. In kako so nam povsod dali razumeti, da tudi prihrakujejo to.

Ko bi zločinci bili trej ali švedli ali Culakufari, bi se smejali v pest in bi rekli, naj le podavijo Lahe, mi bomo izsiljevali naprej. Izsiljevanje pa je takoj prenehalo in to dokazuje, da so prebivalci Filadelfije imeli preneto dober nos.

Američani Slovanov nič kaj ne kujejo v zvezde. Njihovo splošno mnenje je, da so Slovani velika zljala, da znajo slajno pijančevati in vriskati v najneprimernejših urah noči, da so robati do skrajnosti — zločinov jih pa nikoli ne dožijo. Od Italijanov zelo častijo Marconija, Enrica Carusa, go-spo Amelito Galli-Curci in Verdija in Tiziana in Danteja in vse druge znamenite ljudi italijanskega rodu, ne častijo pa sedanjih italijanskih ljudi. Zanimljivo jim pravijo »Degoes«, kar je psovka. Videl sem neke karikature, kjer nekdo s tipičnimi potezami Italijana marljivo loči zleknenemu Američanu čevlje in spodaj je bil napis: »Današnja italijanska umetnost.«

Iz Amerike sem se vračal dva in dvajseta leta, ko je slavna

Te slike nismo posneli mi, temveč jo je pred kratkim objavila revija »Epoca«, kateri gotovo ni moglo očistiti anti-fašističnih čustev. Slike predstavljajo uboge otroke na eni izmed ulic v Palermo. Nismo objavili te slike zato, da bi se norčevali iz revščine in ubogih otrok. Tudi ne bi trdili, da ni revščine še drugod po svetu, kjer bi jo mogoče niti ne pričakovati. Hoteli bi samo poudariti, da nikakor nimajo pravice kar koli očistiti drugim tisti, ki sami doma še niso poskrbeli, da bi ne bilo treba otrokom hoditi po smetu v takih umnih. Tisti lepi nasveti, pometati pred svojimi pragom, je torej še vedno zelo aktualen. (Svoje vrste smisel za sarkazem pa je pokazal fotograf, ki je to sliko posnel prav pred napisom na zidu Viva Dio. Za naše pojmovanje je tako voljno navdušenje za boga nekaj pomena nerazumljivega. In ker so pri takih napisih po zidovih poleg »pro« vedno tudi »contra«, bi pričakovali, da bo na kakem voglu napisano: Viva diavolo... Pri resnem verskem čustvovanju »najbolj pobožnega« naroda na svetu bi najbrž tudi to ne bilo preveč čudno).

Te slike nismo posneli mi, temveč jo je pred kratkim objavila revija »Epoca«, kateri gotovo ni moglo očistiti anti-fašističnih čustev. Slike predstavljajo uboge otroke na eni izmed ulic v Palermo. Nismo objavili te slike zato, da bi se norčevali iz revščine in ubogih otrok. Tudi ne bi trdili, da ni revščine še drugod po svetu, kjer bi jo mogoče niti ne pričakovati. Hoteli bi samo poudariti, da nikakor nimajo pravice kar koli očistiti drugim tisti, ki sami doma še niso poskrbeli, da bi ne bilo treba otrokom hoditi po smetu v takih umnih. Tisti lepi nasveti, pometati pred svojimi pragom, je torej še vedno zelo aktualen. (Svoje vrste smisel za sarkazem pa je pokazal fotograf, ki je to sliko posnel prav pred napisom na zidu Viva Dio. Za naše pojmovanje je tako voljno navdušenje za boga nekaj pomena nerazumljivega. In ker so pri takih napisih po zidovih poleg »pro« vedno tudi »contra«, bi pričakovali, da bo na kakem voglu napisano: Viva diavolo... Pri resnem verskem čustvovanju »najbolj pobožnega« naroda na svetu bi najbrž tudi to ne bilo preveč čudno).

Te slike nismo posneli mi, temveč jo je pred kratkim objavila revija »Epoca«, kateri gotovo ni moglo očistiti anti-fašističnih čustev. Slike predstavljajo uboge otroke na eni izmed ulic v Palermo. Nismo objavili te slike zato, da bi se norčevali iz revščine in ubogih otrok. Tudi ne bi trdili, da ni revščine še drugod po svetu, kjer bi jo mogoče niti ne pričakovati. Hoteli bi samo poudariti, da nikakor nimajo pravice kar koli očistiti drugim tisti, ki sami doma še niso poskrbeli, da bi ne bilo treba otrokom hoditi po smetu v takih umnih. Tisti lepi nasveti, pometati pred svojimi pragom, je torej še vedno zelo aktualen. (Svoje vrste smisel za sarkazem pa je pokazal fotograf, ki je to sliko posnel prav pred napisom na zidu Viva Dio. Za naše pojmovanje je tako voljno navdušenje za boga nekaj pomena nerazumljivega. In ker so pri takih napisih po zidovih poleg »pro« vedno tudi »contra«, bi pričakovali, da bo na kakem voglu napisano: Viva diavolo... Pri resnem verskem čustvovanju »najbolj pobožnega« naroda na svetu bi najbrž tudi to ne bilo preveč čudno).

Vremenske motnje, povezane z lahko depresijo, se pomikajo proti jugovzhodu. Zaradi tega je pričakovati izboljšanje vremena, čeprav se niso izključene pooblašitve, popoldne pa krajši zalivi. Vetr bo proti večeru ponehal. — Večerja je bila v Trstu najvišja temperatura 29,9, najnižja pa 22,4 stopinj.

DE GASPERI POVABLJEN za tri dni v Washington

Predstavniki francoskega zunanjega ministrstva o «moralni rehabilitaciji» Italije namesto revizije mirovne pogodbe - De Gasperi bo šel v ZDA 24. septembra

WASHINGTON, 22. — Ameriški zunanji minister Dean Acheson je na današnji tiskovni konferenci izjavil, da je Bela hiša povabila italijanskega ministrskega predsednika De Gasperija, naj pride po konferenci Atlantskega pakta v Ottawo za tri dni v Washington. «V svoji funkciji ministrskega predsednika in zunanjega ministra, je dejal Acheson, bo De Gasperi imel razgovore s predstavniki Trumana, z menoj in z drugimi predstavniki o zadevah, ki zanimajo obe državi, Acheson je tudi omenil, da se bodo razgovarjali tudi o italijanskih zahtevah o reviziji mirovne pogodbe. De Gasperi bo verjetno prišel v ZDA 24. septembra.

Kar se tiče revizije, je danes francosko zunanje ministrstvo po svojem glasniku sporočilo, da je francoska vlada predlagala «izmenjavno mnenje med zaveznicami, da se najde formula za moralno rehabilitacijo Italije». Glasnik je dejal, da je bila mirovna pogodba sklenjena v času evvelikega nezaupanja do Italije, ki se je komaj izmotala iz fašizma in da vsebuje v predgovoru odstavke, ki se zdijo «žalivi in neupravičeni». (Kot znano, je «New York Times» pred nekaj meseci prav o teh odstavkih napisal, čemu bristati nekaj, kar je zgodovinska resnica).

Predstavniki je dodal, da je bila Italija sprejeta v atlantski pakt, ne da bi bile odpravljene omejitve, ki jih predvideva mirovna pogodba, in da ni bila sprejeta v OZN, kot obljubila mirovna pogodba.

Vendar, je dodal predstavnik Quai d'Orsay, «ne gre za revizijo pogodbe v pravnem smislu besede». Revizija je moč, je nadaljeval, po čl. 46 same pogodbe z dvema procesurama: pristanev vseh držav podpisnic, ali pa sporazum med Italijo in Varnostnim svetom, kadar bo Italija članica OZN. To oboje je danes očitno nemogoče, je dejal predstavnik, zaradi tega v sedanjih razmerah ni mogoče upati v več kot v eno od dveh, pogodbe, ki naj Italijo moralno rehabilitirajo. In tudi nič, pravijo opazovalci, ki menijo, da je to poskus, da se Italija namesto dejanske revizije mirovne pogodbe zadovolji s lepimi besedami.

Predstavniki francoskega zunanjega ministrstva je dodal, da je francoska vlada do vprašanja načela po običajnih diplomatskih kanalih, in da zaenkrat ne more biti govora o nobenem uradnem predlogu v tem smislu.

Tajfun gre na Korejo

FUSAN, 22. — Prihod silovitega tajfuna, ki se mu navede ime «Margie», na Korejo je samostojno vprašanje ur. Tajfun, katerega središče ima veter brzino 160 km na uro, prihaja z japonskega otočja.

Prizadevanja za znižanje ameriške pomoči tujini

Senatni komisiji za zunanje zadeve in za oborožene sile priporočata znižanje pomoči za 975 milijonov dolarjev

WASHINGTON, 22. — Na skupni tajni seji senatnih komisij za zunanje zadeve in za oborožene sile je bila sprejeta resolucija, ki zmanjšuje za 975 milijonov dolarjev pomoč inozemstvu po Trumanovem pred-

34. Zunanje je bila lepa noč. Nebo temno brez meseca; na severnem delu neba so živo migljale zvezdice, okoli jih so se vozili oblaki. Okoli njih so se vrhovi dreves, se je lovil mehak veter in disalo je po pomladi. Janko iz gostilne ni sel naravnost domov. Prijazna noč ga je zvalila po trgu. Šel je nocoj z doma, da se poslovi — pa se ne bi poslovil od trga, od njegovih ulic, nestetih kotov, ogalov, ovinkov, od cerkve in od olesjevalne klope, od zabjega potoka, od mostu, od kapelice... Koliko spominov mu je bilo združenih v vsakim prostorkom! Rad je imel ta svoj Muho-

bor, kakršen je bil; ni si kaj mogel — vse se mu je zdela tako važno in imenitno, kar se je tu godilo. Nad Muho-

ni kraja na svetli. Če se ni res kdaj uresničilo, da dobi Muho-

bor sodnijo in bi na neslo, da pride on semkaj za sodnika: večje sreče si ne

PRIMORSKI DNEVNIK

Pred vhom na letališče pri Lescah, kjer je te bilo te dni tekmovalanje za svetovno padalsko prvenstvo.

Angleška pritožba proti Madžarski pred OZN

LONDON, 22. — Iz obveščenega vira se dozvedi, da namestnik Velike Britanije skupno z ZDA predložijo OZN vprašanje verskega preganjanja na Madžarskem in ga prikazuje kot kršitev določil o spoštovanju človeških pravic, ki jih vsebuje mirovna pogodba.

Ta korak se bo tikal, pojasnjujejo v angleški prestolnici, vprašanja kot celote, in ne posameznih primerov.

Umrla oba ponesrečena v steni Cimone della Bagozza

BERGAMO, 22. — Poskusi reševanja obeh planincev, ki sta večer padla in nato obvisela na vrvi, ki se je uvela za skalnat pomol v steni Cimone della Bagozza, se nadaljujejo po prekinitvi, ki je nastopila večer popoldne zaradi nadadne nevihte.

Oba ponesrečena sta medtem že umrla. Predpolne se je eni izmed reševalnih odprav posrečilo doseči skalnati pomol, na katerem je obvisela vrva z mrlicama. Upajo, da bodo oba lahko kmalu spravili v dolino, čeprav je reševanje združeno z velikimi težavami, ker je teren skrajno izpostavljen.

Po dvanašnjem izredno

napornem prizadevanju so reševalne odprave spravile trupla obeh ponesrečenec v dolino, kjer so jih pričakovali njuni sorodniki. Oba sta imela večje rane po glavi in ostalem telesu, tako da je zelo verjetno, da sta umrla takoj po padcu, in ne šele v urah, ko sta visela na vrvi. Zdi se, da je nesrečo povzročil klin, ki ni vzdržal njune teže.

Kako bo izgledala atomska podmornica

Težave z materialom, ki bi bil primeren za atomske reaktorje. Proučujejo tudi možnost za zgraditev reaktorja za letalo

WASHINGTON, 22. — O atomski podmornici, o kateri smo večer poročali, da je bila načrtovana v tovarni «Electric Boat», pravijo v ameriški prestolnici, da bo imela 2500 ton. Tako bo to največja podmornica, kar jih ima mornarica Združenih držav.

V krogih strokovnjakov so optimisti, kar se tiče graditve prototipa atomske podmornice in pravijo, da so vsi glavni problemi že rešeni. Tako vsaj bi bilo soditi po zadnjem poročilu centra za atomska proučevanja v mestu Arco, kjer proučujejo možnost za zgraditev reaktorja za kontrolirano razkrajanje atomov.

Glavna vprašanja v zvezi z gradnjo atomske podmornice — to je, v zvezi z gradnjo atomskega reaktorja, so:

1. material, ki bi bil sposoben prenašati temperature, ki so mnogo višje kot tiste, ki nastajajo v doslej znanih motorjih.

2. material, ki bi se mogel upirati reakcijam, ki jih izvirajo razkrajanje atomskih jeder. V nasprotnem primeru bi bila iz-

guba energije v atomskem motorju prevelika. Ta material mora biti tak, da bo absorbiral kar najmanj nevtronov, ki se osvobajajo pri razkrajanju atomskih jeder.

3. material, ki bi ščitil instrumente in posadko na taki podmornici pred učinki atomskega izžarjevanja. Vprašanje je zelo težko, ker ta material ne sme biti na podmornici ne pretežak ne zavzeti preveč prostora.

Obe temi se je izvedelo, da dela tovarna «Electric Boat» že od januarja na načrtih za prototip atomske podmornice. Marca 1951 je bilo mornarškim poveljstvom še prepričano, da bo letalo še ne bo mogoče začeti z gradnjo prototipa, vendar je delo na načrtih napredovalo hitreje, kot so domnevali.

Obe temi je bilo sporočeno, da je komisija za atomsko energijo marca 1951 podpisala z družbo «General Electric» pogodbo, da bo ta družba proučevala možnosti za zgraditev atomskega reaktorja za letala.

Švedsko-dansko-sovjetski spor o teritorialnih vodah v Baltiku

KOPENHAGEN, 22. — ZSSR je odbila danski in švedski predlog, naj se skupno predloži mednarodnemu sodišču v Haagu vprašanje razširjenosti svetovskih teritorialnih vod na Baltičkem morju. Kot znano, osporavata Danska in Švedska ZSSR pravico, da postavi mejo svojih teritorialnih vod na 12 morskih milj (22 km) od obale.

Danska in švedska vlada se posvetojeta o odgovoru, ki ga bosta poslali Rusiji.

Ameriška misija v Madridu

MADRID, 22. — Ameriška vojaška misija, ki jo vodi letalski generalni major James Sperry, je prispela danes zvečer na madridsko letališče.

Vihar v Mehiki

NEW YORK, 22. — Strašni vihar, ki je pred nekaj dnevi opustošil otok Jamaiko, kjer je povzročil ogromno škodo in ubil nekaj desetih oseb, se je danes v svo silo zrušil na mesto Tampico v Mehiki. Poročajo o velikih škodi.

Po zadnjih poročilih je bilo v Tampicu ranjenih več desetih oseb. Veter, ki piha s stalno brzino 130 km na uro in ki še ni ponehal, je porušil več hiš.

Po poročilih iz mehiške prestolnice je vihar na vsem jukateńskem polotoku povzročil veliko škodo in večje število človeških žrtev. Zlasti je vihar postal med ribiški ladjami. Prekinjene so številne brzojavne in telefonske linije.

Z Jamajke pa poročajo, da je število doslej ugotovljenih smrtnih žrtev zaradi nedavne viharja naraslo na 148.

Potres v Kostariki

SAN JOSE DE COSTA RICA, 22. — Večera ponoči ob 23.43 po krajevnem času je močan potres prizadel prestolnico in osrednje predel Kostarike. Poročajo o znatni škodi. Zdi se, da je potres posledica delovanja ognjenika Poas.

Opozarjamo vas na sledeče oddaje: Jugoslovanska cona Trsta: 13.45: Couperinova glasba, 18.00: Wagner: uvertura k operi «Tannhäuser»; 22.45: Chopinovi valčki in mazurke. — Slovenija: 12.00: Francoska, španska in italijanska lahka glasba; 20.15: Koncert po želji. — Trst II: 13.00: Pevski duet in harmonika; 20.00: Koncert ruskih balajk. Trst I: 21.50: «Arležanka».

Excelsior, 16.30: «Napoleón». — Nacional, 16.30: «Pot smrti». — Granger, C. O'Donnell. — Fenice, 17.00: «Pigmejski otok». — J. Weissmueller. — Arcobaleno, 16.30: «Zločin na noč». — E. Portmann, D. Grig. — Astra Rojan, 17.00: «Rozarij». — Astro, 16.30: «Rozarij». — Alabarda, 16.45: «Od polnočnega zora». — M. Stevens, G. Stone. — Azzurro, 16.00: «Maršalova žena». — L. Parks, M. Chapman. — Garibaldi, 15.00: «Evina hči». — Mayo, R. Reagan. — Ideale, 16.30: «Nepremagljivi». — G. Wallace Berry. — Impero, 16.30: «Giuseppe Verdi». — njegove nesmrtni harmonike. — F. Giachetti, M. Cebotari, A. Gigli. — Viale, 16.00: «Pot do jete». — Kino. — 16.00: «Angel med molitvami». — L. Balli. — Rodica. — Kino ob morju, 16.45: «Neposredna sovražnost». — R. Young, R. L. Schum. — Marconi, 16.30: «Krivda gosp. Huntov». — H. Hendrix, G. R. Massino, 16.00: «Crni kavalir». — Marlene, 16.30: «Armada». — Nova Cine, 16.00: «Nočova barba». — Gianni, Pinotto. — Radio, 16.00: «Kumarski tigen». — (Skriptivni džungle). — Savona, 16.00: «Neutkana žena». — D. Day, J. Carson. — Vittorio Veneto, 15.30: «Crni kavalir». — L. T. Turner, G. Kelly. — POLETON. — Javni vrh, 20.45: «Sedaj je ljubezen». — Rojan, 20 in 22: «Klic gozda». — F. Severo, 20.45: «Dvoboj na snegu». — Skoljet, 20.45: «Poročna noč». — Vittoria, 20.15: «Izgubljene peske». — Ginnastica, 20.30: «Idealen soprog».

JUGOSLOVANSKA CONA TRSTA

Oddaja v slovenski: Poročila ob 7.00, 13.30, 19.30, 23.45. 7.15: Jutrarnja glasba. 13.45: Couperinova glasba, 14.00: Ponočne melodije, 14.30: Od večerje. 14.45: Operne arije. 15.00: Valček. 15.15: Operna arija. 15.30: Wagner: Tannhäuser. 15.45: 15.45: Trzasko glasbo. 16.30: Rimljanski pesmi. 16.45: Plesni ritmi. 16.50: Plesna glasba. 17.00: Koncert. 17.15: Plesna glasba. 22.45: Chopinovi valčki in mazurke.

11.30: Za vsakega nekaj. 12.00: Novi svet, 12.10: Sigmund Freud. 12.20: Sigmund Freud. 12.30: Sigmund Freud. 12.40: Sigmund Freud. 12.50: Sigmund Freud. 13.00: Sigmund Freud. 13.10: Sigmund Freud. 13.20: Sigmund Freud. 13.30: Sigmund Freud. 13.40: Sigmund Freud. 13.50: Sigmund Freud. 14.00: Sigmund Freud. 14.10: Sigmund Freud. 14.20: Sigmund Freud. 14.30: Sigmund Freud. 14.40: Sigmund Freud. 14.50: Sigmund Freud. 15.00: Sigmund Freud. 15.10: Sigmund Freud. 15.20: Sigmund Freud. 15.30: Sigmund Freud. 15.40: Sigmund Freud. 15.50: Sigmund Freud. 16.00: Sigmund Freud. 16.10: Sigmund Freud. 16.20: Sigmund Freud. 16.30: Sigmund Freud. 16.40: Sigmund Freud. 16.50: Sigmund Freud. 17.00: Sigmund Freud. 17.10: Sigmund Freud. 17.20: Sigmund Freud. 17.30: Sigmund Freud. 17.40: Sigmund Freud. 17.50: Sigmund Freud. 18.00: Sigmund Freud. 18.10: Sigmund Freud. 18.20: Sigmund Freud. 18.30: Sigmund Freud. 18.40: Sigmund Freud. 18.50: Sigmund Freud. 19.00: Sigmund Freud. 19.10: Sigmund Freud. 19.20: Sigmund Freud. 19.30: Sigmund Freud. 19.40: Sigmund Freud. 19.50: Sigmund Freud. 20.00: Sigmund Freud. 20.10: Sigmund Freud. 20.20: Sigmund Freud. 20.30: Sigmund Freud. 20.40: Sigmund Freud. 20.50: Sigmund Freud. 21.00: Sigmund Freud. 21.10: Sigmund Freud. 21.20: Sigmund Freud. 21.30: Sigmund Freud. 21.40: Sigmund Freud. 21.50: Sigmund Freud. 22.00: Sigmund Freud. 22.10: Sigmund Freud. 22.20: Sigmund Freud. 22.30: Sigmund Freud. 22.40: Sigmund Freud. 22.50: Sigmund Freud. 23.00: Sigmund Freud. 23.10: Sigmund Freud. 23.20: Sigmund Freud. 23.30: Sigmund Freud. 23.40: Sigmund Freud. 23.50: Sigmund Freud. 24.00: Sigmund Freud.

ŠPORTNI DNEVNIK

DANES POPOLDNE V OSLU:

Jugoslavija - Norveška

Gostje so veliki favoriti - Pesimizem domačih - Spremenjena postava

Največji upi, katerim se Norvežani vdajajo so pač ti, da bi lahko obdržali poraz v mejah zmernosti. Verjetno jim bo to uspelo, saj je odpotovala jugoslovanska reprezentanca na tekmo, ki bo danes popoldne spreminjena od peto do glave. Predvsem defenzivni blok. Razen vratarja Beare je ostal na svojem mestu edinele Boškovi. V napadu ponovno nastopi Ognjanov.

Pesimizem Norvežanov je posledica trdih udarcev, ki so jih radi slabega obnašanja nekaterih igralcev Wiener Sport Kluba na tekmi proti Crveni zvezdi, ki so jo gostje izgubili s 4:2.

Avstrijski tisk povdarja, da igra ni bila fair in da je morala izstati protest beograjskega občinstva. Nadalje tudi javljajo, da bo prišel jugoslovanski protest v pretrse že v teh dneh.

V napadu ponovno nastopi Ognjanov.

Pesimizem Norvežanov je posledica trdih udarcev, ki so jih radi slabega obnašanja nekaterih igralcev Wiener Sport Kluba na tekmi proti Crveni zvezdi, ki so jo gostje izgubili s 4:2.

Avstrijski tisk povdarja, da igra ni bila fair in da je morala izstati protest beograjskega občinstva. Nadalje tudi javljajo, da bo prišel jugoslovanski protest v pretrse že v teh dneh.

V napadu ponovno nastopi Ognjanov.

Pesimizem Norvežanov je posledica trdih udarcev, ki so jih radi slabega obnašanja nekaterih igralcev Wiener Sport Kluba na tekmi proti Crveni zvezdi, ki so jo gostje izgubili s 4:2.

Avstrijski tisk povdarja, da igra ni bila fair in da je morala izstati protest beograjskega občinstva. Nadalje tudi javljajo, da bo prišel jugoslovanski protest v pretrse že v teh dneh.

V napadu ponovno nastopi Ognjanov.

Pesimizem Norvežanov je posledica trdih udarcev, ki so jih radi slabega obnašanja nekaterih igralcev Wiener Sport Kluba na tekmi proti Crveni zvezdi, ki so jo gostje izgubili s 4:2.

Avstrijski tisk povdarja, da igra ni bila fair in da je morala izstati protest beograjskega občinstva. Nadalje tudi javljajo, da bo prišel jugoslovanski protest v pretrse že v teh dneh.

V napadu ponovno nastopi Ognjanov.

Pesimizem Norvežanov je posledica trdih udarcev, ki so jih radi slabega obnašanja nekaterih igralcev Wiener Sport Kluba na tekmi proti Crveni zvezdi, ki so jo gostje izgubili s 4:2.

Avstrijski tisk povdarja, da igra ni bila fair in da je morala izstati protest beograjskega občinstva. Nadalje tudi javljajo, da bo prišel jugoslovanski protest v pretrse že v teh dneh.

V napadu ponovno nastopi Ognjanov.

Pesimizem Norvežanov je posledica trdih udarcev, ki so jih radi slabega obnašanja nekaterih igralcev Wiener Sport Kluba na tekmi proti Crveni zvezdi, ki so jo gostje izgubili s 4:2.

Avstrijski tisk povdarja, da igra ni bila fair in da je morala izstati protest beograjskega občinstva. Nadalje tudi javljajo, da bo prišel jugoslovanski protest v pretrse že v teh dneh.

V napadu ponovno nastopi Ognjanov.

Pesimizem Norvežanov je posledica trdih udarcev, ki so jih radi slabega obnašanja nekaterih igralcev Wiener Sport Kluba na tekmi proti Crveni zvezdi, ki so jo gostje izgubili s 4:2.

Avstrijski tisk povdarja, da igra ni bila fair in da je morala izstati protest beograjskega občinstva. Nadalje tudi javljajo, da bo prišel jugoslovanski protest v pretrse že v teh dneh.

V napadu ponovno nastopi Ognjanov.

Pesimizem Norvežanov je posledica trdih udarcev, ki so jih radi slabega obnašanja nekaterih igralcev Wiener Sport Kluba na tekmi proti Crveni zvezdi, ki so jo gostje izgubili s 4:2.

Avstrijski tisk povdarja, da igra ni bila fair in da je morala izstati protest beograjskega občinstva. Nadalje tudi javljajo, da bo prišel jugoslovanski protest v pretrse že v teh dneh.

V napadu ponovno nastopi Ognjanov.

Pesimizem Norvežanov je posledica trdih udarcev, ki so jih radi slabega obnašanja nekaterih igralcev Wiener Sport Kluba na tekmi proti Crveni zvezdi, ki so jo gostje izgubili s 4:2.

Joe Maxim-Bob Murphy

NEW YORK, 22. — Dvadeset tisoč ljudi bo danes gledalo boksaški dvoboj srednje teže kategorije za naslov svetovnega prvaka med prvkom Joe Maximom ter Bobom Murphym.

Maxim bo dobil 40 odst. vseh dohodkov, Murphy pa le 20 odstotkov.

V svoji boksaški karieri je Maxim nastopil šestdesetdesetkrat, dobil je 75 matchev, izgubil 17, stitirikal pa je boksal neodločeno. Murphy je tekmoval 65-krat, in izgubil samo petkrat.

LONDON, 22. — Na tretji etapi kolesarske dirke po Veliki Britaniji je na prosti Bourne-mouth - Plymouth, dolgi 199 km, zmagal free Jan Steel v času 5 ur, 38'38" pred Francozom Audemardom. V skupni lestvici je prvi Anglež Bedwell.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije ene izmed večanjnih federacij so veljavne tudi za vse ostale članice, ni priziva.

Italijanska plavalna federacija je suspendirala bivša jugoslovanska plavalca Marijana Stipetića in Marjoja Milosavljevića. Proti 4. paragrafu mednarodnega pravilnika, ki pravi dobesedno: Diskvalifikacije in suspenzije